

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Olomouc

Inspekční zpráva

**Střední průmyslová škola strojnická, Olomouc,
tř. 17. listopadu 49, PSČ 772 11**

tř. 17. listopadu 49, 772 11 Olomouc

Identifikátor : 600 017 010

**Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana**

Školský úřad Olomouc, Wellnerova 25

Termín konání orientační inspekce: 6. - 8. října 1999

Čj.	133 205/99-11036
Signatura	om2ft201

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Ekonomika, podniková ekonomika

Hodinové dotace obou předmětů stanovené učebními plány jsou v rámci povolených úprav téměř ve všech třídách posíleny. K obsahové duplicitě při plánování nedochází. V oboru Management strojírenství byl v souladu s poznámkami k učebnímu plánu proveden přesun části učiva mezi ročníky. U oboru Strojírenství vycházel učitel při plánování učiva ve třetím ročníku ze staré učební osnovy z roku 1990. S platností od 1. září 1999 byla MŠMT schválena nová učební osnova ekonomiky. O této skutečnosti nebyl učitel vedením školy informován. V průběhu inspekce proto byl tematický plán přepracován a uveden do souladu s novou učební osnovou.

Předměty vyučují dva učitelé s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Výuka probíhá v běžných učebnách, odborná učebna pro tyto předměty není na škole zřízena. Učebny jsou prostorné, zařízeny starším nábytkem, vyhovují obecným psychohygienickým zásadám. Podnětnost prostředí je nižší. Vybavení pomůckami je na průměrné úrovni, jedná se o základní odbornou literaturu, doklady a formuláře. Škola neodebírá v současné době žádný odborný ekonomický časopis, nákup odborné literatury a pomůcek je omezen finančními možnostmi. V hospitovaných hodinách nebyly učební pomůcky použity.

Většina hospitovaných hodin byla dobře připravena, jejich cíle byly stanoveny a splněny. Hodiny měly klasickou strukturu. Výběr a rozsah učiva byl přiměřený věku a možnostem žáků. Učitelé využívali tradiční vyučovací metody - výklad a vysvětlování, pro aktualizaci učiva uváděli příklady z praxe. Snažili se též využívat znalostí a zkušeností žáků a zapojovat je aktivněji do vyučovacího procesu. V některých hodinách bylo rovněž vhodně využito mezipředmětových vztahů, zejména s účetnictvím. Učitelé se snažili žáky motivovat, většina žáků sice byla v průběhu hodin zapojena do výuku, celkově však převládala aktivita učitelů. V hodinách cvičení žáci aplikovali teoretické znalosti při řešení příkladů, byla zařazena i skupinové práce s alternativními způsoby řešení. Pracovní tempo bylo při řešení některých příkladů příliš vysoké a nebyly tak dostatečně respektovány individuální schopnosti žáků.

Otázky učitelů při opakování na počátku i na konci vyučovacích hodin byly zaměřeny nejen na pamětní zvládnutí učiva, ale též na pochopení vztahů, souvislostí a na aplikaci učiva. Část hodin byla věnována diktování učiva žákům do sešitů.

Plánování a příprava výuky ekonomiky a podnikové ekonomiky jsou na velmi dobré úrovni. Pro výuku jsou vytvořeny vynikající personální podmínky, dobré materiální podmínky a velmi dobré psychohygienické podmínky. Organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou velmi dobré.

Kvalita vzdělávání v ekonomice a podnikové ekonomice je velmi dobrá.

Fyzika a matematika

Plánování výuky v obou výše uvedených přírodovědných předmětech vychází z platných učebních osnov. Časová dotace matematiky a fyziky je v souladu s platnými učebními plány. U některých oborů se v učebních osnovách duplikuje učivo fyziky s učivem mechaniky. Po projednání v předmětových komisích a po schválení ředitelem školy jsou osnovy upraveny tak, že ve skutečnosti k duplicitě nedochází.

Učitelé byli na hospitované hodiny dobře připraveni, průběh hodin měli promyšlený, část hodin

byla věnována opakování minulého učiva, probírání nového učiva byl věnován dostatečný prostor.

Vyučující matematiky i fyziky mají pro výuku těchto předmětů odbornou i pedagogickou způsobilost. Ve druhém ročníku oboru Strojírenská technická administrativa vyučuje fyziku plně kvalifikovaný učitel odborných strojírenských předmětů, což je v souladu s obsahem fyziky tohoto ročníku (jedná se o aplikovanou mechaniku, ve které má strojní inženýr větší znalosti než učitel fyziky). V hospitovaných hodinách bylo používáno odborné terminologie, učivo bylo řazeno od jednoduchého ke složitějšímu. Náročnost učitelů byla vyšší v matematice, což odpovídá postavení matematiky na daném typu školy, matematika je volitelným maturitním předmětem. Žáci mají možnost ve čtvrtém ročníku navštěvovat volitelný předmět matematický seminář.

Prostorové podmínky pro výuku jsou odpovídající, výuka probíhá v kmenových, vhodně vybavených místnostech, odborné učebny pro matematiku a fyziku škola nemá. Kabinet matematiky a fyziky je vybaven základními učebními pomůckami. V některých hospitovaných hodinách fyziky byly použity trojrozměrné učební pomůcky. V hodinách matematiky byl vhodně k opakování a kontrole výsledků používán zpětný projektor. Všichni žáci mají k dispozici učebnice, se kterými pracují při domácí přípravě a v průběhu vyučování.

Žákům jsou vytvářeny dobré psychohygienické podmínky, učitelé v průběhu hospitovaných hodin střídali metody a formy práce. Struktura hodin odpovídala věku žáků a jejich odbornému zaměření.

S cíli hodin byli žáci seznámeni na počátku vyučovacích hodin. Ve všech hospitovaných hodinách byly stanovené cíle splněny.

Kladem většiny hodin byl dostatečný prostor na procvičování učiva, při kterém si žáci mohli volit vlastní tempo. Samostatná práce žáků byla učiteli průběžně kontrolována, vyhodnocována a většinou i klasifikována. Hodnocení žáků mělo motivující účinek, nebylo hledáním chyb a nedostatků.

Všechny hodiny měly klasickou strukturu. Aplikace učiva byla samozřejmostí. Mezipředmětové vztahy mezi matematikou, fyzikou a mechanikou byly zřejmé. Ve většině hodin bylo na závěr provedeno celkové shrnutí probíraného učiva a bylo provedeno zhodnocení výkonu žáků.

Motivace žáků byla ve většině hodin prováděna vhodnou, nenásilnou formou. Při probírání nového učivo bylo využíváno dřívějších znalostí. Starší učivo bylo opakováno frontálně, bez klasifikace žáků.

Plánování a přípravu výuky fyziky a matematiky hodnotí ČŠI jako velmi dobré, personální podmínky jako vynikající, materiální podmínky jako dobré, psychohygienické podmínky, organizaci, formy a metody výuky, motivaci a hodnocení, interakci a komunikaci jako velmi dobré.

Kvalita vzdělávání ve fyzice a matematice je velmi dobrá.

Praxe

Hospitována byla praxe u oboru Strojírenství. Předmět praxe je důležitým podpůrným předmětem pro všechny odborné předměty, žáci v něm aplikují získané poznatky a ověřují si stanovené technologické a konstrukční postupy.

Učitelé praxe mají odbornou i pedagogickou způsobilost.

Praxe probíhá v dobře vybavených dílnách pro strojní obrábění, ruční obrábění a kování. Dílny vyhovují psychohygienickým požadavkům. Žáci prvního ročníku jsou rozděleni do tří skupin

a postupně v průběhu školního roku absolvují čtyři základní témata učiva – ruční zpracování kovů, ruční zpracování dřeva a plastů, základy strojního obrábění a kování. Ve vyšších ročnících je systém praxe obdobný.

V týdenním rozvrhu hodin je praxe zařazena do jednoho bloku, což je v souladu s obsahem učiva.

V průběhu výuky žáci pracují samostatně pod přímým vedením učitelů. Individuální přístup k žákům je samozřejmostí. Komunikace mezi učiteli a žáky je dobrá, žáci jsou vedeni k samostatnosti v rozhodování a k odpovědnosti za vlastní práci. Organizační pokyny učitelů jsou jednoznačné, úzce souvisejí s bezpečností práce. V rámci probíraného učiva jsou žáci prokazatelným způsobem seznámeni se zásadami bezpečnosti práce. Žáci používají pracovní oděvy a ochranné pracovní pomůcky.

Plánování a přípravu výuky v praxi hodnotí ČŠI jako vynikající, personální a materiální podmínky také jako vynikající, psychohygienické podmínky, organizaci, formy a metody výuky, interakci a komunikaci jako velmi dobré.

Kvalitu vzdělávání v praxi hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Výpočetní technika, práce s počítačem

Časová dotace obou předmětů je téměř ve všech třídách posílena v rámci povolených úprav. Návaznost učiva mezi ročníky je zajištěna, obsahová duplicita nebyla při plánování zjištěna. Všechny třídy se při výuce dělí na poloviny. U oboru Management strojírenství je předmět výpočetní technika v třídních knihách a třídních výkazech nesprávně nazván jako práce s počítačem.

Předměty jsou vyučovány čtyřmi učiteli, kteří mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na středních školách, aprobaci pro výpočetní techniku má jeden z nich. Vedení školy umožňuje učitelům zúčastňovat se kurzů a seminářů výpočetní techniky. Škola sama organizuje též vlastní školení učitelů.

Pro výuku výpočetní techniky a práci s počítačem slouží tři odborné učebny. Jsou prostorné, jejich kapacita je dostatečná, každý žák pracuje u počítače sám. Technické i programové vybavení učeben je na velmi dobré úrovni a umožňuje realizovat v plném rozsahu učební osnovy. Počítače jsou zapojeny v síti, k dispozici je Internet. Učebny jsou využívány i pro výuku v jiných odborných předmětech (konstrukční cvičení, technologická cvičení, účetnictví). Žáci mají možnost navštěvovat učebny ve volných hodinách i mimo vyučování. Odborné literatury je na škole dostatek, podle finančních možností se knižní fond doplňuje. Žáci si mohou knihy vypůjčit.

Skladba hospitovaných hodin odpovídala schopnostem žáků. Z hlediska obsahu a náročnosti byly výukové cíle přiměřené. Výklad učiva byl na velmi dobré odborné úrovni. V úvodu i v průběhu hodin byli žáci dostatečně motivováni. Ve všech hodinách pracovali žáci na počítačích, po vysvětlení učiva měli dostatek času na jeho individuální procvičení. Učitelé se průběžně věnovali všem žákům, individuálně přistupovali ke slabším žákům.

Plánování a přípravu výuky výpočetní techniky a práce s počítačem hodnotí ČŠI jako vynikající, personální, materiální a psychohygienické podmínky jako velmi dobré. Organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou rovněž na velmi dobré úrovni.

Kvalita vzdělávání ve výpočetní technice a práci s počítačem je velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech

ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávání jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy je zpracována na roky 1997 až 2002. Ředitel školy stanovil jako hlavní tyto záměry: technické vybavení a modernizace školy, schopnost uplatnění absolventů, reakce na regionální potřeby. Specifickým a náročným úkolem je stále ještě likvidování následků povodně. Záměry školy jsou reálné a postupně se naplňují.

Roční plán práce vychází z analýzy předchozího školního roku a z finančních možností školy. Hlavní cíle jsou v jednotlivých oblastech činnosti školy stanoveny, využívá se přitom podnětů a připomínek předmětových komisí. Roční plán práce je rozpracován do měsíčních plánů s určením termínů a odpovědnosti za splnění jednotlivých úkolů.

Na škole se vyučují tři studijní obory v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol. Nosným oborem je Strojírenství, další dva obory (Strojírenská technická administrativa a Management strojírenství) se postupně utlumují. Učební plány jsou rámcové a při jejich rozpracování jsou v rámci povolených úprav posilovány hodinové dotace zejména výpočetní techniky, odborných strojírenských předmětů a matematiky. Vedení školy usiluje o zkvalitnění výuky a podle finančních možností zajišťuje v co největší míře dělení tříd na skupiny. Nepovinné předměty nejsou v letošním školním roce zavedeny. Jsou plánovány až ve čtvrtém ročníku, který v tomto školním roce chybí. Pro jednotlivé obory, ročníky a předměty je učivo rozpracováno učiteli do tematických plánů, které jsou v některých případech příliš obecné a formální.

System plánování hodnotí ČŠI jako velmi dobrý.

Organizování

Organizační struktura školy je dána organizačním řádem. Všem zaměstnancům jsou jasně vymezeny kompetence a delegovány příslušné pravomoci. Na škole pracují tři předmětové komise s vymezeným okruhem úkolů. Jejich předsedové jsou členy poradního sboru ředitele školy. Vedle nich jsou dalšími členy zástupce ředitele školy, výchovný poradce a vedoucí dílen. Zápisy z jednání poradního sboru jsou věcné.

Všichni zaměstnanci i žáci mají přístup k informacím. Ochrana osobních dat je zajištěna. Na škole působí studentská rada, která se pravidelně schází s ředitelem školy. Informace rodičům jsou předávány na třídních schůzkách, písemným stykem nebo osobním jednáním.

Výroční zpráva o činnosti školy obsahuje údaje podle zákona, poskytuje dostatek informací o škole. Sebehodnotících prvků je v ní méně.

Prezentace školy na veřejnosti je standardní (den otevřených dveří, účast na burze škol, informační bulletin, schránka na Internetu). Dobrá je spolupráce s podniky při organizování praxe a odborných exkurzí žáků.

Organizování chodu školy je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení a motivování pracovníků je systémové. Na škole je zaveden a funguje systém operativního řízení, který úzce navazuje na systém plánování a kontroly. Porady vedení se konají pravidelně.

Ředitel školy úzce spolupracuje s předsedy předmětových komisí, vedoucím dílen a výchovnou poradkyní. Ve škole pracuje Společnost příznivců školy (dále SPŠ), jejími členy jsou rodiče žáků. Na pravidelných schůzkách seznamují členové SPŠ ředitele školy s připomínkami ze strany rodičů a žáků. Ředitel školy se jejich připomínkami zabývá, posuzuje a vyhodnocuje i podněty zaměstnanců školy.

Běžné záležitosti projednává ředitel a zástupce s pracovníky přímo. V jednání převažuje demokratický styl řízení.

Na škole jsou vytvořeny dobré podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. Učitelé se mohou zúčastňovat různých vzdělávacích akcí a školení.

Přidělování nenárokových složek platu se uskutečňuje podle přesně stanovených kritérií, která jsou projednána se ZO ČMOS. Kritéria obsahují údaje pro poskytování osobního hodnocení a mimořádných odměn. Jsou zde uvedeny i důvody, které vedou ke snížení či odebrání nenárokových složek platu.

Systém pravidelného sebehodnocení školy není v plném rozsahu prováděn, částečně se objevuje ve výroční zprávě.

Vedení a motivování pracovníků vytváří funkční systém. ČŠI jej hodnotí jako velmi dobrý.

Kontrolní mechanismy

Vedení školy má propracován kontrolní systém, jehož součástí je plán kontrolní činnosti. Předmětem kontroly v oblasti pedagogických činností jsou např. kontrola pedagogické dokumentace a kontrola dodržování pracovního, školního a organizačního řádu, v oblasti hospodářských činností např. kontrola personální a mzdové dokumentace, kontrola plnění čerpání rozpočtu školy. V některých oblastech je vypracovaný systém natolik složitý, že kontrolu ztěžuje (např. kontrola suplování, kontrola třídních knih).

Nedílnou součástí kontrolního systému jsou hospitace. Z každé hospitace vykonané ředitelem nebo jeho zástupcem je vypracován zápis, který je podrobně projednán s učitelem a k jehož obsahu se může učitel vyjádřit. Tento postup aplikoval ředitel a jeho zástupce i v průběhu inspekce. Ve škole je zaveden systém vzájemných hospitací, v průběhu školního roku každý z učitelů absolvuje tři až čtyři tyto hospitace. Vzájemné hospitace mají povinně stanoveny začínající učitelé u svých uvádějících učitelů.

Na poradách vedení školy je prováděna analýza kontrolní činnosti a jsou přijímána opatření k nápravě.

Ke kontrole výsledků výchovně-vzdělávacího procesu zajišťuje ředitel školy každý rok prověrku z určitého profilujícího předmětu. Zadáni prověrky připravuje zkušený učitel školy. Výsledky vyhodnocuje předmětová komise.

Kontrolní systém má škola vytvořen a je funkční. Přes některé drobné nedostatky hodnotí ČŠI kontrolní mechanismy školy jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je funkční, ČŠI je hodnotí jako velmi dobré s výraznou převahou pozitiv.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Na Střední průmyslové škole strojnické, Olomouc jsou realizovány tyto vzdělávací programy: 23-81-6/00 Strojírenství (dle KKOV 23-41-M/001), 23-86-6/00 Strojírenská technická

administrativa (dle KKOV 64-42-M/003), 23-98-6/01 Management strojírenství (dle KKOV 64-42-M/009).

Školu navštěvuje 290 žáků rozdělených do deseti tříd. Obor Strojírenství se vyučuje v pěti třídách, obor Management strojírenství ve třech třídách a obor Strojírenská technická administrativa ve dvou třídách.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT čj. 31 438/98-21 ze dne 17. listopadu 1998, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
- Učební dokumenty studijního oboru 23-81-6 Strojírenství čj. 37 747/97-23
- Učební dokumenty studijního oboru 23-86-6 Strojírenská technická administrativa čj. 18 090/94-23
- Učební dokumenty studijního oboru 23-98-6/01 Management strojírenství čj. 17 932/93-23
- Učební osnovy předmětu matematika čj. 17 686/90-21
- Učební osnovy předmětu fyzika čj. 19 745/91-21 a čj. 16 499/91-21
- Učební osnovy předmětu ekonomika čj. 14 584/90-21 a čj. 18 052/99-23
- Koncepce školy, roční plán, měsíční plány, plány předmětových komisí
- Organizační řád školy
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999
- Personální dokumentace učitelů hospitovaných předmětů
- Tematické plány hospitovaných předmětů
- Třídní knihy tříd 1.A, 1.B, 2.A, 2.B, 2.D, 3.A, 3.C, 3.D
- Rozvrh hodin

ZÁVĚR

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech

- Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů.
- Předměty jsou vyučovány učiteli, kteří mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na středních školách.
- Na škole je dostatek vhodných prostor pro výuku. Učebny jsou vybaveny běžným nábytkem. Učební prostředí ve třídách je méně podnětné.
- Výpočetní technika je účelně využívána.
- Skladba hospitovaných hodin odpovídala schopnostem žáků, výukové cíle byly z hlediska obsahu a náročnosti přiměřené a byly splněny.

Hodnocení kvality řízení

- Koncepce školy je reálná a postupně se naplňuje. Plánování je funkční, priority jsou stanoveny.
- Organizační struktura umožňuje účinné řízení.

- Vedení školy vytváří podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků, ředitel školy má zpracovaná kritéria pro hodnocení pracovníků.
- Kontrolní systém je vytvořen, kontroly jsou prováděny. Systém kontrol je v některých oblastech zbytečně složitý.

Kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech i kvalitu řízení hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Finanční prostředky přidělené školským úřadem umožňují realizovat vzdělávací program. Nákup učebních pomůcek je omezen. Dělené hodiny jsou využívány ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu. Mnoho finančních prostředků si vyžádalo odstranění následků povodně. Využití finančních prostředků hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Petr Lipčík	Ing. P. Lipčík v. r.
Členka týmu	RNDr. Vlastimila Kozelská	RNDr. V. Kozelská v. r.

V Prostějově dne 14. října 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. října 1999

Razítko

Ing. Petr Šafránek   Ing. P. Šafránek v. r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa

Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Olomouc	1999-11-03	133 234/99-11036
Zřizovatel: MŠMT	1999-11-03	133 235/99-11036

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly vzneseny.